

**KOUVOLAN KAUPUNKI
TALOUSSÄÄNTÖ**

19.1.2009

KOUVOLAN KAUPUNGIN TALOUSSÄÄNTÖ

SISÄLLYS

1. LUKU YLEISET MÄÄRÄYKSET	3
1 § SOVELTAMISALA.....	3
2 § TALOUDENHOIDON VASTUU JA TOIMINNAN TALOUDELLISUUS	3
3 § RISKIENHALLINTA.....	3
4 § SISÄINEN VALVONTA	3
5 § KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI	3
6 § POISTOSUUNNITELMA	4
7 § HANKINNAT	4
8 § MAKSUJEN MÄÄRÄÄMINEN.....	4
2. TOIMINNAN JA TALOUDEN SUUNNITTELU JA SEURANTA	4
9 § TALOUSARVIO JA - SUUNNITELMA	4
10 § TALOUSARVION SITOVUUS.....	4
11 § TALOUSARVION TÄYTÄNTÖÖNPANO	5
3. LUKU RAHA - JA MAKSULIIKENTEEN HOITAMINEN	5
12 § PANKKITILIT JA NIIDEN HALLINTA	5
13 § KÄTEISKASSAT JA MAKSUVÄLINEET	5
14 § RAHAVAROJEN JA ARVOPAPEREIDEN TARKASTUS.....	5
15 § MENOJEN HYVÄKSYMINEN JA TULOJEN VALVONTA	5
16 § VIIVÄSTYSSEURAAMUKSET.....	6
17 § MAKSULYKKÄYS	6
18 § LASKUTTAMATTA JÄTTÄMINEN	6
19 § SAATAVIEN POISTAMINEN.....	6
20 § RAHOITUS- JA SIOJITUSTOIMINTA.....	6
21 § TOIMEKSIANTOJEN VARAT	7
22 § ARVOPOSTI	7
4. LUKU LASKENTATOIMI	7
23 § LASKENTATOIMEN HOITAMINEN	7
24 § TILINPÄÄTÖS.....	7
25 § AVUSTUKSET	7
26 § VARASTOT	8
27 § TOSITTEET	8
28 § KIRJANPITOAINIESTON SÄILYTYS.....	8
5. MUUT MÄÄRÄYKSET	8
29 § TOIMINNAN JA TALOUDEN SEURANTA.....	8
30 § VAHINGONKORVAUKSET.....	8
31 § ERILLISET TALOUSSÄÄNTÖÄ TÄYDENTÄVÄT MÄÄRÄYKSET JA OHJEET	9
32 § TALOUSHALLINNON TIETOTURVALLISUUDEN YLEISET MÄÄRÄYKSET	9

1. LUKU YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 § Soveltamisala

Tässä säännössä annetaan taloussuunnittelua, taloushallintoa sekä muuta taloudenhoitoa koskevat määräykset. Taloudenhoidossa on noudatettava sen lisäksi, mitä kuntalaisissa ja kirjanpitolaissa sekä muussa lainsäädännössä on säädetty tai johtosäännöissä määrätty, tämän taloussäännön määräyksiä.

2 § Taloudenhoidon vastuu ja toiminnan taloudellisuus

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin talouden hoidosta ja seurannasta.

Toimielinten on hoidettava toimialueensa tehtävät taloudellisesti ja järjestettävä toimintansa siten, että vastuu taloudesta ja toiminnasta on selkeä. Kaikilla esimiehillä on johtamansa toiminnan osalta vastuu toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta.

Konsernihallinnon talous ja strategia -yksikkö vastaa kaupungin taloushallinnosta ja -suunnittelusta kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti. Kaupunginhallituksen alaisena tuottajaorganisaationa on talouspalvelukeskus, joka tuottaa kirjanpito- ja palkanlaskentapalvelut sekä vastaa päivittäisestä maksuliikenteen hoitamisesta.

3 § Riskienhallinta

Kaupungin riskienhallinnassa noudatetaan kaupunginhallituksen hyväksymiä riskienhallinnan periaatteita.

Kaupunginhallitus päättää, mikä kaupungin omaisuus ja mitkä toiminnot vakuutetaan. Riskienhallintaan kuuluvat myös takausvastuiden, vastavakuuksien ja muiden vastuiden valvonta. Vastuiden valvonta hoidetaan sillä toimialalla, jonka tekemisiin vastuut liittyvät. Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymiin sopimuksiin liittyvistä vastuiden valvonnasta vastaa konsernihallinnon hallintoyksikkö.

4 § Sisäinen valvonta

Kaupungin toiminnot on järjestettävä ja toimintaa johdettava niin, että organisaation kaikilla tasoilla ja kaikessa toiminnassa on riittävä sisäinen valvonta.

Toimielin ja sen alainen johtava viranhaltija vastaa johtamansa toiminnan sisäisestä valvonnasta.

5 § Käyttöomaisuuden myynti

Irtaimen omaisuuden poistamisessa, myynnissä, ostamisessa ja vaihtamisessa sekä arvopapereiden hankinnassa ja luovutuksessa noudatetaan hallintosäännön määräyksiä.

6 § Poistosuunnitelma

Kaupunginvaltuusto hyväksyy poistosuunnitelman.

Käyttöomaisuuden perusparannusmeno lisätään poistamattomaan hankintamenuun, ellei erilliseen poistosuunnitelmaan ole erityistä syytä.

Poistosuunnitelman ylittävistä kertapoistosta päättää talous- ja strategiajohtaja.

7 § Hankinnat

Tavaroiden ja palvelujen hankinnassa noudatetaan hallintosäännön määräyksiä ja kaupunginhallituksen hyväksymää hankintaohjetta.

8 § Maksujen määrääminen

Lautakunnat ja johtokunnat päättävät toimialallaan kaupungin palveluista ja muista suoritteista perittävistä maksuista hallintosäännön mukaisesti.

2. TOIMINNAN JA TALOUDEN SUUNNITTELU JA SEURANTA

9 § Talousarvio ja -suunnitelma

Talousarvio muodostuu käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta sekä investointi- ja rahoitusosasta. Talousarvio perustuu kaupunginvaltuuston hyväksymään tilaaja-tuottaja-toimintatavan mukaiseen ohjausjärjestelmään, jonka puitteissa palvelusopimuksilla määritellään järjestettävien, tuotettavien tai ostettavien palvelujen laatu, määrä ja hinta.

Kaupunginvaltuuston vähintään kolmeksi vuodeksi hyväksymä taloussuunnitelma sisältää kaupungin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä investointiosan hankesuunnitelman hankkeittain ja hankeryhmittäin sekä toimintojen ja investointien rahoituksen. Taloussuunnitelmavuosien tiedossa olevat kustannustason muutokset otetaan huomioon suunnitelmassa. Taloussuunnitelmassa osoitetaan, kuinka menojen rahoitustarve katetaan ja kuinka rahoitusylijäämä käytetään.

Talousarvio ja -suunnitelma sisältää kunnallisten liikelaitosten ja tytäryhtiöiden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä investointihankkeet.

10 § Talousarvion sitovuus

Kaupunginvaltuusto päättää talousarvion tavoitteiden ja määrärahojen sitovuuden.

Palvelusopimukseen liittyvä määrärahamuutos on esitettävä kaupunginvaltuustolle viivytyksettä muutostarpeen ilmettyä. Muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus kaupungin strategiaan, toiminnallisiin tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti

toiminnallisia tavoitteita ja tuloarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin.

Kaupunginhallitus päättää sellaisen menon suorittamisesta, joka on kaupunkia sitova ja kiireellinen, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. Kaupunginhallituksen on tällöin viipymättä tehtävä kaupunginvaltuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.

Taseyksikkö on osa kaupungin talousarviota.

Talousarvioon otetaan sitovana kunkin liikelaitoksen rahoitusvaikutukset kaupungin talouteen.

11 § Talousarvion täytäntöönpano

Kaupunginvaltuuston antamien tavoitteiden pohjalta lautakunnat (tilaaja) ja johtokunnat (tuottaja) hyväksyvät palvelualueensa toiminnalliset, taloudelliset ja palvelun laadulliset tavoitteet.

3. LUKU RAHA - JA MAKSULIIKENTEN HOITAMINEN

12 § Pankkitilit ja niiden hallinta

Tilien avaamisesta ja lopettamisesta sekä tilinkäyttöoikeuksista raha - ja rahoituslaitoksissa kaupungin nimissä päättää talous- ja strategiajohtaja. Tileistä ja niiden käytäjästä on pidettävä luetteloa.

Liikelaitosten otot ja siirrot pankkitileiltä allekirjoittaa liikelaitoksen johtaja.

13 § Käteiskassat ja maksuvälineet

Kassan perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä pohjakassasta ja sen enimmäismäärästä päättää talous- ja strategiajohtaja.

Kassatehtäviä hoitavien henkilöiden kassavirheiden korvaamisesta päättää talous- ja strategiajohtaja.

Luottokorttien ja muiden maksukorttien luovuttamisesta päättää kaupunginhallitus.

14 § Rahavarojen ja arvopapereiden tarkastus

Esimiesten on tarpeellisin väliajoin, vähintään kerran vuodessa, tarkastettava alueensa hallinnassa olevien kassojen ja pankkitilien varat sekä arvopaperit. Suorittamastaan tarkastuksesta heidän on raportoitava toimialueensa johtajalle sekä sisäiselle tarkastukselle.

15 § Menojen hyväksyminen ja tulojen valvonta

Menojen hyväksymistä ja tulojen valvonnasta määrätään taloudenhoito-ohjeessa.

16 § Viivästysseuraamukset

Jos maksu kaupungille suoritetaan eräpäivän jälkeen, on viivästysajalta perittävä korkolain mukainen viivästyskorko ja viivästysmaksu, jonka määrän ja perusteet vahvistaa talous- ja strategiajohtaja.

17 § Maksulykkäys

Maksulykkäyksestä enintään kuuden kuukauden ajaksi päättää talous- ja strategiajohtaja.

18 § Laskuttamatta jättäminen

Vähäiset saatavat voidaan jättää kokonaan laskuttamatta. Tätä ratkaistaessa saatavat kootaan saman laskutuskohteen osalta.

Saatava voidaan jättää kokonaan perimättä, jos perimiskustannukset muodostuvat suu-riksi perittävään määrään nähden, velallinen todetaan maksukyvyttömäksi tai velallisen olinpaikka on tuntematon.

Laskuttamatta ja perimättä jättämisestä päättää toimialallaan tilaajajohtaja tai palvelusektorillaan tuotantojohtaja.

19 § Saatavien poistaminen

Sellaisten saatavien poistamisesta, joita ei hyvityslaskulla voida enää korjata, päättää toimialallaan tilaajajohtaja tai palvelusektorillaan tuotantojohtaja.

20 § Rahoitus- ja sijoitustoiminta

Rahoitukseen ja sijoitustoimintaan liittyvistä yleisistä periaatteista päättää kaupunginvaltuusto. Sijoitustoimilla tarkoitetaan rahavarojen sijoittamista rahamarkkinainstrumentteihin, joukkovelkakirjoihin, rahoitusarvopapereihin, pankkitalletuksiin ja muihin rahoitusomaisuuden instrumentteihin.

Pitkäaikaisen ja tilapäisluoton ottamisessa noudatetaan hallintosäännön määräyksiä. Kaupunginhallitus päättää antolainojen myöntämisestä valtuuston asettamissa rajoissa.

Kaupungin takauksen saaneiden yhteisöjen tulee toimittaa kaupungille hyväksytty tilinpäätös välittömästi sen hyväksymisen jälkeen.

Talous ja strategia -yksikön on vuosittain vaadittava toimintakertomus ja tilinpäätös sellaisilta yhteisöiltä, joiden sitoumuksia kaupunki on taannut tai joille se on myöntänyt lainaa sekä saatettava ne kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Talous- ja strategiajohtaja päättää suojausinstrumenttien käytöstä.

Leasingrahoituksen käytöstä päättää talous- ja strategiajohtaja.

21 § Toimeksiantojen varat

Toimeksiantojen varat ovat kaupungin hallussa tai huostassa olevia vieraita tai erikseen säädeltyjä varoja. Tällaisia varoja ovat esimerkiksi huostassa olevien vanhusten ja lasten varat, lahjoitusvarat ja välitetyt valtion lainat.

Lahjoitusvaroja ovat lahjoituksina, testamentilla tai valtionperintönä saadut varat. Niiden käytöstä päättää kaupunginhallitus.

Talous- ja strategiajohtaja antaa ohjeet toimeksiantojen varojen sijoittamisesta. Tilaa- ja tuotantojohtaja valvoo lahjoitusvarojen käyttöä.

22 § Arvoposti

Kaupungille osoitetut arvolähettykset kuittaa vastaanotetuksi toimialallaan tilaaja- tai tuotantojohtaja.

4. LUKU LASKENTATOIMI

23 § Laskentatoimen hoitaminen

Kirjanpidossa erotetaan ulkoinen ja sisäinen kirjanpito.

Kirjanpito, sisäinen laskenta ja tulosarviointi on kaikissa toimintayksiköissä järjestettävä niin, että se tuottaa ohjauksessa, valvonnassa ja seurannassa tarvittavat toimintaja taloustiedot.

Taseyksiköt eriytetään muun kaupungin toiminnasta tulojen, menojen, omaisuuden ja velkojen osalta.

Kustannusten kohdentamisessa noudatetaan aiheuttamisperiaatetta.

24 § Tilinpäätös

Tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan kuntalain säännöksiä.

25 § Avustukset

Avustusta haettaessa on esitettävä tilinpäätös toimintakertomuksineen ja muut rahoituksen myöntäjän vaatimat selvitykset.

Kaupungin viranomaisen on vaadittava yleishyödylliselle tai muulle yhteisölle myöntämänsä avustuksen käytöstä selvitys tai tilitys.

Avustusta saaneen yhteisön tulee laatia toiminta-avustuksen osalta selvitys ja kohdeavustuksen osalta maksettuihin tositteisiin perustuva tilitys, josta selviää avustuksen käyttö myönnettyyn tarkoitukseen. Selvitys tai tilitys on jätettävä avustuksen myöntäjälle viranomaiselle sen määräämään ajankohtaan mennessä.

Avustuksen myöntäneen viranomaisen tulee käsitellä yhteisön laatima selvitys tai tilitys avustuksen käytöstä ja tehdä päätös sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä. Mikäli avustuksen saaja ei ole antanut määräaikaan mennessä hyväksyttävää selvitystä tai tilitystä tai avustusta ei ole käytetty myönnettyyn tarkoitukseen, avustus voidaan periä takaisin kokonaan tai osaksi. Takaisinperinnästä päättää avustuksen myöntänyt viranomainen.

26 § Varastot

Varastojen perustamisesta päättää talous- ja strategiajohtaja. Varastoihin ei saa olla sitoutuneena kassavaroja enempää kuin toiminta edellyttää. Vaihto-omaisuuteen merkittävistä varastoista on pidettävä varastokirjanpitoa. Varastokirjanpidon on täsmättävä pääkirjanpidon kanssa.

Varastot on inventoitava vähintään kerran vuodessa, ellei toisin ole määrätty.

27 § Tositteet

Tositteiden käsittelystä määrätään talouden toimintaohjeissa.

28 § Kirjanpitoaineiston säilytys

Kirjanpidon tositteet on säilytettävä kirjausjärjestyksessä tai muutoin siten, että tositteiden ja kirjausten välinen yhteys voidaan vaikeuksitta todeta. Kirjanpitoaineiston säilytyspaikan ja -ajan osalta on noudatettava voimassa olevia arkistointisäännöksiä ja -määräyksiä.

EU-projektien tositeaineiston ja muista asiakirjojen säilyttämisaioista annetaan tarkemmat määräykset projektinhallinnan ohjeissa.

5. MUUT MÄÄRÄYKSET

29 § Toiminnan ja talouden seuranta

Talousarvion toteutumista seurataan kaupunginvaltuuston vahvistamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden tarkkuudella.

Esimiesten on huolehdittava siitä, että taloudenhoidon seuranta on järjestetty tehtävän edellyttämällä tavalla ja siitä, että kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus ja lauta- tai johtokunta saavat tarvitsemansa taloudenhoidon seurantatiedot oikeina ja ajallaan.

30 § Vahingonkorvaukset

Korvausasia valmistellaan toimialalla, jota asia koskee. Korvauksen maksamista päättää toimialallaan tilaaja- tai tuotantojohtaja.

31 § Erilliset taloussääntöä täydentävät määräykset ja ohjeet

Taloussääntöä täydentävät seuraavat erilliset määräykset ja ohjeet:

- hallintosääntö ja muut johtosäännöt
- sisäisen valvonnan ohjeet
- konserniohje
- hankintaohje
- toimintaohjeet (kirjanpito, laskutus ja perintä, palkanlaskenta, maksuliikenne, henkilöstöhallinto)
- projektiohje

32 § Taloushallinnon tietoturvallisuuden yleiset määräykset

Taloushallinnon tietojärjestelmien osalta noudatetaan kaupungin tietoturvapoliittikkaa sekä tietojärjestelmien ja tietoliikenneverkon käytön sääntöjä.

Taloushallinnon tietojärjestelmien käyttäjien tehtävänä on tunnettava tietoturvallisuudesta annetut ohjeet ja noudatettava niitä sekä omalta osaltaan raportoitava havaitsemistaan ongelmista, uhkista ja ohjeiden vastaisista menettelytavoista.

33 § Määräysten soveltaminen

Elinkeinoitoimen kaupunginjohtajan suhteen noudatetaan, mitä tässä säädöksessä on tilaajajohtajasta määrätty ja liikelaitoksen johtajan suhteen, mitä tuotantojohtajasta on määrätty.